

Պղբով անիւն օծին վրային առ ի շեղ,
 Կամ թէ անցորդ մը քարի հանր հարուածով
 Զարնէ թողու դայն կիսամեռ ու կոշկոճ,
 Զուր ան փախչիլ ուզելով ճիւղ կը թափէ
 Կազմելու իր մարմնով նրկայն պարոյրներ,
 Սարսափելի մէջքն վեր՝ ունը հրափառ,
 Ու կը շքէ վերջն ուղղաբարձ տրնկելով.
 Վիբաւոր մասը կաղ ի կաղ կը սողայ
 Ընդհատելով մանեակներուն զումարտակն
 Ոյ վէտ ի վէտ, ոյրատապոյտ զաւարներն,
 Այսպէս դանդաղ կը յառաջէր լատտափայտն
 Իր թիկերուն բեկորներով. ան սակայն
 Պարզելով իր առագաստները հովին,
 Կառահանգիտաւ կը մըտնէ լի՝ առաքատա.
 Ենչանս զոչ մնացած նուէն փրկուելէն
 Էւ նաւազին ողջամբ դարձնէ՝ մորցանակն
 Որ խոստացաւ կը պարզեն Սերգեստին.
 Կու տայ ՚դախին մ'անոր՝ հըմուա Պալլասի
 Սրունտաներուն՝ որ կը կոչուէր Փոյոյլ,
 Կրնուուէր, զոյգ մանչեր կախուած ծիծերէն.

Թարգմ. Հ. Ա. ՂԱԶԻԿԵԱՆ.

ՀԻՆԳԵՐՈՒՄ ԳԻՐԹ

ԲԱՆԴԵ ԵՒ ԻՄՈՍՏՏՈՒԹԻՒՆ

Շիրիքեկ

Զատուած իւր մէկ սիրիկիէն
 Բաղդն օր մ'եկաւ իմաստութեան
 Ըսաւ. «Եեզ տած գանձերս ամէն
 Մտերմուհին եղիր միայն»

«Ենտեղներով էն ճոխ, էն պերճ
 Զարդարեցի գայն մար մը պէս,
 Գեռ ունենաւ կ'ուզէ անվերջ
 Ու կ'ըսէ ինձ. Ալաւ մըն հո»

«Եկու ըսյրիկ մտերմանանք.
 Ասորիդ վրայ լտանջիս յար,
 Կը հեղու՞մ գիրկդ շնորհներ թանկ.
 Հոս բաւ է ինձ և քեզ համար»

Իմաստութեանն ղէմքն ի ժպիտ
 Ըսաւ, քրտիճն սրբիւէ ետք.
 «Կը սպաննէ զինք, տե՛ս, սիրելիդ,
 Երթ հաշտուէ՛, քեզ չ'ունիմ պէտք»

Թարգմ. Գ. Գ. Գ. ԱՐՄԻՆԻ

Երոստադեմ

Հ Ի Ի Մ Ա Ս Վ Ա Ն Պ Ե Ր

Փընքոյշ վանկերն պուրակին մէջ կը հլւճին,
 Երազներու խօլ թրմերովը զինով.
 Խունկի ծածանք մ' հոն կը թևէ՛ և տնոփ
 Կը քրնանան արձագանգներն այգածին.

Հովիւ աղջիկն աւ կը ներհէ հեռ սրնգին.
 Էւ մայրիկները գոռներուն կ'անհետն
 Մօր քոջն ի վեր՝ որ կը զըզուէ իբր յետին
 Պարտք մայրենի՝ իր ձաղուկները փափկէն:

Էւ այդ պահուն խորհրդաւոր զիշերին՝
 Երբ թըրիջներ՝ խոր հանդարտին մէջ վերին
 Կի՛ծ կը խայթեն բնութեան հրազը այս մեծ,

Ահ, այդ պահուն և իմ մատներս թոյլ թոյլ
 Ահ չեն շնչենք քնարիս ոչերեն և կամ հեծ,
 Ու կ'աղթեն լուա հաւաքով մը անդու:

ԱՆԱՐՈՆ

1907 Փետր. 26. Մ. Վ.

Ա Ն Ի Ք Ն Ե Ր Ը

Ախ՛ք, ալիք ծովուն կապոյտը փըրփ
 Երազներու պէս խարուսիկ տառաւն,
 Էւ ափունքները հեռաւոր կ'երեւան
 Համայն ճերմակ՝ սարսուռներով փրփուրի:

Նրոյուն հրակայ լանջքն ճրնած հառաչներ
 Գաղաղիքն ունին՝ դադանիքը սև անդունդին,
 Այդ ալիքներն Երկնի խորքին կը ձգտին
 Անոր հուրքին՝ ուր իրենց կերբը մեռնէր.

Վերի կապոյտն աղօթքն ունի և Աստուած,
 Վարդ զըմեռք մ'իւր կերքերովն է նետուած
 Որ նախանձի կոյր զայրոյթով կը հլւճի:

Պիտի ճայթին այսպէս յաւէտ այդ ալիք
 Անհունին ծեռքն իբրև չընչին խաղալիկ,
 Էւ անոնց հեռ մարդուն տըրտունին աւ լացի:

ԱՆԱՐՈՆ

1907 Փետ. 16. Միտր. Վ.

ՏԱՆՁԱՆԻՔ ՏԱՆՁԱՆԻՔ

Հոգիիս խորք մինչև՝
 ձանկի մը պէս զիջաւորի
 Տանջանք ունիմ, ահ, տանջանք,
 Ի՛նչ կըսկծիմ իր սուր ճիւղ:

Տանջանք ունիմ, ահ, տանջանք
 Շանթերու պէս խորամտի,
 Սիրտըս հար մ'է առկայծիկ
 Հոգիս մոխիրն է իր թուփ:

Տանջանք ունիմ, ահ տանջանք
 Կրօնական պէս մորքնուղ,
 Անոնց կոհակն՝ յոյսերուս
 Լոյծ գերեզմանն է անհոգ:

Տանջանք ունիմ, ահ, տանջանք
 Խայթոցներու պէս խի՛ն,
 Թունալից վերքը կուրծքիս
 Ե՛րբ պիտ' գութով մը բուծի:

Թըռքիցս ինչո՛ւ կը կապէք
 Ուսողափայտի մը ընդդէմ,
 Կ'ուզէ՛ք որ հոն գերզ թըռչնիկ
 Գունեց թեւերս փեւըրտեմ:

Ինչո՛ւ երկնիցքս ինձմէ
 Սեւ ափով մը կը խելէք,
 Բունծի մ' վըրայ՝ ցօզիկն պէս
 Կ'ուզէ՛ք հիւծիմ վըշտաբեկ:

Ինչո՛ւ արեւը փըթթող՝
 Բերեցրու մէջ կը մարէք,
 Կ'ուզէ՛ք որ ես մութիւն մէջ
 Պատանցն հիւսեմ կեանքիս հէք:

Ըսէք, ինչո՛ւ վարդաշուրթ
 Ասողորբս վար կը թափէք,
 Արծիւն առանց այրիի
 Պիտի ըլլա՛ր այնքան սէգ:

Ահ թողէք զիս մի տանջէք,
 Գողգոթայէս այդ լացի
 Վարս առէք խաչըս զըծիմ,
 Իս սէրըս հոն գամեցի...

Գարուններու թիթեռներ
 Զըրհրիկ բոյր մը ինձի.
 Անոնց ճամբուն վըրայ ես
 Հազիւ մի օր խոնկացի:

Հօի անոնց թէ ա՛ր էր
 Երազս՝ որ հոն չըպարէր.
 — Բախտիդ կոյր աչքն եղաւ նա
 Ի զո՛ւր ողբաս, ահ, զընտ:

Ճակատագիրբոս փուլէ՛
 Խրծազս արիւն էր ներկած,
 Որ անգունդին մէջ աչքիս
 Լարած էր իւր առիգան:

Լուսազէմին էր հրբոր
 Հօրըս մեռելը տեսայ,
 Եւ զեռ մանուկ կաթնաթոյր
 Սառ շուրթերու հակեցայ:

Մայրս ալ սեւեր էր հապած
 Սընարիս մօտ՝ մըշտահեծ,
 Ի՛նչ էր օրբերոյն էր մահերգ
 Որով աչքերս զոցեց:

Ու հիմա ես զըլխահակ,
 Մեռածներուս ոսկորէն
 Պիտի լինեմ իմ քընար
 Ուր խօսին Մահն ու Որ էն:

Թողէք որ այսպէս երգեմ
 Հին սիրելեաց աղիով,
 Մեռելներ հոն պիտ' խօսին
 Անդրաշխարհէ՛ն՝ իբրեւ հով:

Ի՛նչ կամ վարէն թըրուանը
 Սրբաի ծայրով պիտ' կըսեն
 Լարերն անոր՝ որոնց ժայնն
 Ըլլայ պիտ' սղբ մ'այն ասեմ:

Որքն իր արցունք, կոյսն իր սէր,
 Որվարէն հեզը յետին
 Ինձ պիտի տան զողահար
 Ար մատիս տակը փրթիլին:

Գիշերներուն լոյս աալու
 Անհուն տենչովը արի,
 Գնարս արեգի մը նըման
 Իր բոցերով պիտ' այրի...

Թողէք որ ես հոն երգեմ
 — Խըղճի տեղ զուր քար ունիք —
 Ասեմներու մըռունդով
 Վըրճիմ հեւ՝ ՀԱՅԻՒՆԻՓ:

Տանջանք ունիմ, ահ տանջանք.
 Մարդիկ մեռիւր ինձ կ'ըսեն.
 Զի երբ անոնց ծարաւին
 Եղօր մ'արեւնը կ'ուզեն:

Գըթութիւն, Տէր, զըթութիւն,
 Ժանեքն հոսի՝ մի գոռցէ
 Դրախտիդ մէջ ալ՝ նոր սրբոսիս
 Բերեց զարեկըր խոցէ...

ԱՆՈՐՈՆ

Արսիկ. Մարտիկ. Վրժմի.